

КАЗУС:

Изтеглен казус!

Росица Георгиева Стоилова

Д. Д. С. е роден на 03.03.1968 год. в с. Х., обл. С. З.

Осъждан е многократно за тежки умишлени престъпления. На 05.06.2010 година той бил освободен от Затвора, след изтърпяване на ефективно наказание в размер на 1 година лишаване от свобода, наложено му по влязла в сила на 21.06.2009 год. присъда по НОХД за извършено на 24.01.2009 г. престъпление по чл. 196, ал.1, т.2 вр с чл. 195, ал.1, т.3, т.4 вр с чл. 194, ал.1 вр с чл. 29, ал.1, б."а „и б." б" от НК.

Д.Д. С. живее в къща, находяща се в с. Л., общ. С.З., в едно общо домакинство, заедно със съпругата си Й. З. Х. И нейната майка И.К.И., със сина си К. Д. С. и племенника си Б. Й. К., с когото били близки и много често общували.

Б. Й. К. е роден на 02.07.1990 г. Той страдал от умствена изостаналост.
К. Д. С. е роден на 24.09.1989 г.

Д. Д. С., Б. Й. К. и К.Д. С. работят като общи работници, в селскостопанска кооперация на село Л., общ. С.З.

Преди обяд на 02.07.2012 год. Б. Й. К и Д. Д. С. били сами на работа в кооперацията на селото. В един по-късен момент на същата дата и място Д. Д. С. събул долнището на анцунга на Б. Й.. К. Казал му да легне по корем. След това Д. Д. С. легнал върху Б. Й. К и вкаран члена си в ануса на Б. След няколко минути Д. Д. С. еакулирал в ануса на Б. Й. К. Последният изпитвал болка в областта на ануса си, но не реагирал.

След това двамата се прибрали в дома си, като в един по-късен момент Б. Й. К. разказал за случилото се на Й. З. Х. и К.Д. С и съседката М.

Вечерта на 02.07.2012 год. Д. Д. С. влязъл в стаята на К. Д. С., находяща се в къщата в село Л. Ударил с юмрук сина си в областта на главата. След това му казал да се съблече и да се наведе. К. Д. С се разплакал, но Д. Д. С нанесъл още два удара с юмрук в главата на К. Д. С. След това К. Д. С се съблъкъл и се навел, подпирайки се на една от стените на стаята си. Д. Д. С. застанал зад К. Д. С и вкаран члена си в ануса на К. След няколко минути Д. Д. С. еакулирал в ануса на К. Д. С. Последният изпитвал болка в областта на ануса си, но не реагирал, защото се страхувал, бил изплашен. След това Д.Д.С. излезнал от стаята и легнал да спи.

В един по-късен момент К. Д. С разказал за случилото се на мащехата си и на И. К. И.

На следващия ден Й. З. Х. и К. Д. С депозирали писмено оплакване пред надлежен орган на власт. Било образувано досъдебно производство.

В хода на досъдебното производство е била назначена и изгответа съдебно-психиатрична експертиза на Б. Й. К. В заключението й било посочено, че освидетелстваният страдал от умерена умствена изостаналост, не бил в състояния правилно да възприема, запомнява и възпроизвежда факти и събития от значение за досъдебното производство и да дава достоверна информация за тях, не бил в състояние да участва във фазите на процеса и да дава достоверни показания.

След проведен разпит на Б. Й. К. пред съдия, в хода на досъдебното производство е била назначена и изгответа комплексна съдебно психолого-психиатрична експертиза на Б. Й. К. В заключението си експертите са посочили, че освидетелстваният страдал от лека умствена изостаналост, долн вариант. Способен е да възприема, запомнява и възпроизвежда факти и събития от значение за наказателното производство. Наличният интелектуален дефицит го прави социално незрял. манипулируем, подчиняем и практически неспособен да се противопоставя на авторитети. Разбира е свойството и значението на фактите и събитията, на извършеното по отношение на него, но поради интелектуалния дефицит не е могъл адекватно да се противопостави на извършеното спрямо него, преживяното е предизвикало у освидетелствания остра стресова реакция.

По досъдебното производство е била изгответа съдебно-медицинска експертиза на Б. Й. К. При прегледа на Б. не са били установени видими травматични увреждания по главата

, шията , крайниците и снагата . Установило се слабо заглаждане на гънките на ануса и зеене на аналното отвърстие , които били в резултат от външно механично въздействие .

По досъдебното производство е била изготвена съдебно медицинска експертиза на К.Д.С . При освидетелстването на К . не са били установени видими травматични увреждания по главата , тялото и в областта на аналната област , констатирано било зачервяване около ануса.

По досъдебното производство по съответния процесуален ред на Б. Й. К е бил назначен особен представител – адвокат , а на Д. Д. С – служебен защитник - адвокат .

В хода на разследването са били разпитани : К.Д. С и Б.Й.К. пред съдия , Й.З.Х. , И.К.И и съседката М.

След приключило разследване , делото е било внесено в съда с обвинителен акт срещу Д . Д . С , като в хода на досъдебното производство Д . Д . С е направил пълни самопризнания .

ВЪПРОСИ :

1. Кои от извършенияте деяния съставляват престъпления и каква е тяхната правна квалификация ?

2. Налице ли са множество престъпления и от какъв вид ? Кой орган на досъдебното производство е компетентен да проведе разследването , ако Д.Д. С е бил непълнолетен към момента на привличането му като обвиняем ?

3 Изпишете примерен диспозитив на обвинителния акт за деянието или деянието за които считате , че Д.Д. С следва да бъде предаден на съд . В какъв срок и по какъв ред трябва да се призове Д. Д. С . преди привличането му като обвиняем ?

4. Какво процесуално качество имат Б.Й.К и К.Д.С в досъдебното производство ? Налице ли е процесуално нарушение , ако в хода на досъдебното производство не са били разяснени правата на Й.З.Х , Б.Й.К. и К.Д.С. ?

5. Кой може да се конституира като частен обвинител и гражданска ищец ? Кога най - рано и най- късно до кой момент е възможно това ? В кой момент се конституират страните в съдебното производство и с какъв акт ?

6.Може ли да се постигне споразумение за решаване на делото , а допускимо ли е съкратено съдебно следствие пред първоинстанционния съд по реда на гл. 27 от НПК ?

7.Може ли на Д . Д . С да се наложи наказание лишаване от свобода при условията на чл. 66 от НК ?

Измелин какъс !

Росица Огнянова Стадева
Росица

Отговор на въпрос № 1 :

В настоящия казус Д.Д.С е извършил две престъпления. Двете деяния са били извършени на една и съща дата, в с. Л., общ. С.З. Първото в стопанския двор на кооперацията, а второто в къщата.

Правната квалификация на първото деяние е по чл.157, ал.1, предл. 4 от НК. Пострадал от това престъпление е пълнолетното лице Б. Й. К, което е от същия пол, както извършителя Д.Д.С. Изпълнителното деяние се изразява в извършването на полово сношение с лице лишено от възможност за самоотбрана. Според изготвената по делото комплексна съдебно психолого - психиатрична експертиза наличният интелектуален дефицит на Б.Й.К. го прави неспособен да се противопоставя. Съгласно това експертно заключение Б.Й.К. е бил лишен от възможност за самоотбрана по смисъла на чл.157, ал.1 от НК. Наличният интелектуален дефицит го прави социално незрял, манипулируем, подчиняем и практически неспособен да се противопоставя на авторитети. Разбирал е свойството и значението на фактите и събитията, на извършеното по отношение на него, но поради интелектуалния дефицит не е могъл адекватно да се противопостави на извършеното спрямо него, преживяното е предизвикало у освидетелствания остра стресова реакция .

Случаят описан в казуса не може да се квалифицира като престъпление по чл.157, ал.4 от НК, която редакция е била действаща към момента на извършване на деянието. Причината за това е, че състава на това престъпление изисква лицето навършило 14 годишна възраст, да не е разбирало свойството и значението на извършеното. Видно от назначената по делото комплексна съдебно психолого - психиатрична експертиза Б. Й. К е разбирал свойството и значението на фактите и събитията , на извършеното по отношение на него.

Правната квалификация на второто деяние е по чл.157, ал.1 от НК. Пострадал от това престъпление е пълнолетното лице К.Д.С., което е от същия пол, както извършителя Д.Д.С. Извършеното престъпление е двуактно. Изпълнителното деяние е извършване на полово сношение, чрез употреба на сила, изразяваща се в нанасяне на три удара в областта на главата на К. Д. С.

Деянията описани в казуса не могат да се квалифицират като престъпление по чл.157, ал.7 от НК. Същите не представляват особено тежък случай. Към момента на извършването им - 02.07.2012 г. не е съществувала разпоредбата на чл.157, ал.7 от НК. Последната е приета през 2015 г., обнародвана в ДВ бр. № 42 от 9 юни 2015 г. В случая не би могло да се приложи и чл. 2 , ал. 2 от НК , защото приетата нова разпоредба на чл. 157, ал. 7 от НК не се явява закон , по - благоприятен за деяца.

Настоящите деяния не са били извършени от Д.Д.С. при използване на положение на надзор, защото и двете пострадали лица не са невменяеми, не са ограничено дееспособни, не са малолетни или непълнолетни към датата на

извършване на деянията. Извършителят не е имал задължение да се грижи за тях и да осигурява тяхното физическо и психическо развитие. Деянията описани в казуса не са били извършени от Д.Д.С. и при използване на положение на зависимост, тъй като пострадалите лица не са били в положение на материална или служебна зависимост спрямо него, въпреки че са живели в едно общо домакинство.

Половото сношение по смисъла на чл.157, ал.1 от НК, може да се осъществи само между мъже и се изразява в сексуално проникване. В казуса Д.Д.С. е проникнал с половия си член в ануса на Б.Й.К и на К.Д.С. Деянието по чл.157 от НК е престъпление против личността, като при тях субекта и пострадалия са от един и същи пол. Престъпните хомосексуални действия са резултатни престъпления .

От субективна страна и двете деяния са били извършени виновно, под формата на пряк умисъл. Д.Д.С. е съзнавал, че извършва престъпно съвкупление с лица от същия пол. Бил е наясно, че контакта е нежелан и насилишен по отношение на К.Д.С. Извършителят е съзнавал, че Б.Й.К. е незрял и манипулируем, че изпитва респект от него, поради което практически не е можел да му се противопостави.

Отговор на въпрос № 2

В случая Д.Д.С. при условията на реална съвкупност е извършил две деяния, които съставляват две отделни престъпление против личността , спрямо две пострадали физически лица Б.Й.К. и К.Д.С. Нито едно от двете престъпления не може да се квалифицира като опасен рецидив, тъй като в разпоредбата на чл. 157 от НК няма уреден такъв тежко наказуем състав. Двете деяния не могат да се квалифицират и като продължавано престъпление, тъй като съгласно изричната разпоредба на чл.26, ал. 6 от НК по отношение на престъпление против личността на различни граждани, не е допустимо продължавано престъпление по смисъла на чл.26, ал.1 от НК.

Съгласно разпоредбата на чл.394, ал.1 от НПК, когато извършителят е бил привлечен като обвиняем за престъпление, извършено от него, преди да навърши пълнолетие, делото се разглежда по общия ред. При положение, че досъдебното производство е било образувано непосредствено след извършване на деянията / 02.07.2012 г. / разследването следва да се проведе от разследващ полицай, който е и компетентния орган да привлече непълнолетния извършител, в качеството на обвиняем. В случай, че досъдебното производство е било образувано след изменението на чл.194 от НПК, обнародвани в ДВ бр. № 42 от 9 юни 2015 г. разследването следва да се проведе от следовател, който е и компетентния орган да привлече непълнолетния деец в качеството на обвиняем. Съгласно & 30, ал.3 от Преходните и заключителни разпоредби на закона за изменение и допълнение на НПК, ДВ бр.42/2015 г. неприключилите досъдебни производства се довършват от органите, пред който са висящи .

Отговор на въпрос № 3 :

- затова, че на 02.07.2012 г. в с. Л., общ. С. З. е извършил полово сношение с лице от същия пол – Б. Й. К., роден на 02.07.1990г., лишено от възможност за самоотбрана – престъпление по чл. 157, ал.1, предл. 4 от НК.

- затова, че на 02.07.2012 г. в с. Л., общ. С. З. е извършил полово сношение с лице от същия пол – К.Д.С, роден на 24.09.1989г., като употребил за това сила – престъпление по чл. 157, ал.1 от НК.

За извършване на процесуалните действия с участието на Д.Д.С., а именно - привличането му в качеството на обвиняем, предявяване на постановлението за привличане и разпит в това качество, той трябва да бъде призован по надлежния ред, чрез връчване на призовка. Редът за призоваването на обвиняемото лице е уреден в чл.219, ал. 5 от НПК. Според този текст, освен обстоятелствата по чл.179, ал.1 от НПК в призовката се вписват конкретните действия, за които се призовава лицето, правото му да се яви със защитник и възможността да му бъде назначен защитник в случаите на чл.94, ал.1 от НПК, както и възможността за принудително довеждане при неявяване без уважителни причини. Призовката се връчва не по - късно от три дни преди предявяване на обвинението. Срокът, който се изчислява в дни , започва да тече на следващия ден и изтича в края на последния ден. Когато последният ден на срока е неприсъден, срокът изтича в първия следващ присъден ден съгласно чл.183, ал.2 и ал.4 от НПК.

Отговор на въпрос № 4.

Б.Й.К. и К.Д.С. са свидетели, от категорията на очевидците в досъдебното производство. Б.Й.К. и К.Д.С. имат и качеството на пострадал по смисъла на чл.74 от НПК, като правата им са изчерпателно изброени в разпоредбата на чл.75, ал.1 от НПК.

Качеството на пострадал възниква още с образуване на досъдебното производство, но правата в това качество Б.Й.К. и К.Д.С. могат да упражнят, когато са направили изрично искане по чл.75, ал.3 от НПК, а именно че искат да участват в досъдебното производство и посочат адрес за призоваване в страната.

Правата на свидетеля са изчерпателно изброени в чл.122 от НПК, като на тези права кореспондират и процесуалните възможности визирани в разпоредбите на чл.119 и чл.121 от НПК.

В хода на досъдебното производство, ако не са били разяснени правата на Й.З.Х., Б.Й.К. и К.Д.С. ще бъде налице процесуално нарушение. Последното ще бъде съществено, от категорията на абсолютните, ако е довело до ограничаване на процесуалните права на К.Д.С. и Б.Й.К. Съгласно ТР № 2 от

2002г. допуснатите на досъдебното производство нарушения на процесуалните правила са съществени, ако са довели до ограничаване на правата на обвиняемия и неговия защитник, пострадалите лица претърпели вреди от престъплението и техния повереник, граждansкият ответник и неговия повереник. Процесуалните нарушения, допуснати при събирането и проверката на доказателствата не са съществени, тъй като не съставляват основание за прекратяване или връщане на делото на прокурора.

Отговор на въпрос № 5.

Частен обвинител може да бъде пострадалия, претърпял имуществени и неимуществени вреди от престъплението, което се преследва по общия ред, съгласно разпоредбата на чл.76 от НПК .

Пострадалият или неговите наследници, както и юридическите лица, които са претърпели вреди от престъплението, могат да предявят в съдебното производство граждански иск за обезщетение за вредите от престъплението. Граждansки иск не може да бъде предявен в съдебното производство, ако е бил предявен по реда на ГПК.

В случая пострадали от престъпленията са Б.Й.К. и К.Д.С., тъй като се претърпели неимуществени вреди от престъплението. Те могат да се конституират като граждansки ищци и частни обвинители, като заявят желание да упражнят правата си, устно или с писмена молба пред съда. В настоящия казус Б.Й.К. е разбирал свойството и значението на извършеното по отношение на него, но поради интелектуалния си дефицит не е могъл адекватно да се противопостави на извършеното спрямо него. Б.Й.К. не е недееспособен или ограничено дееспособен. Назначеният особен представител гарантира упражняването на правата на Б.Й.К. в процеса. Особеният представител участва в наказателното производство като повереник. Най - ранния момент, в който могат да се конституират граждansки ищец и частен обвинител е в 7 - модневен срок, след получаване на съобщението за насрочване на съдебно заседание по чл. 255 от НПК. Най- късно лицата могат да искат конституиране като граждansки ищци и частни обвинители до започване на съдебното следствие пред първоинстанционния съд, съгласно разпоредбите на чл.77, ал.3 от НПК и чл.85, ал.3 от НПК.

Страните в съдебната фаза са изчерпателно изброени в чл.253 от НПК.

Прокурорът встъпва като страна от момента на получаване на разпореждането на съдията докладчик и съобщението за насрочване на съдебното заседание.

Подсъдимият – с връчване на препис от обвинителния акт и съобщението за насрочване на делото.

Зашитникът - от момента на упълномощаването, а когато е служебен с определение на съда.

Частният обвинител и граждansки ищец - с определение на съда по реда на чл.271, ал. 6 от НПК.

Отговор на въпрос № 6.

В настоящия казус не е допустимо делото да се реши със споразумение по реда на глава XXIX от НПК. Съгласно разпоредбата на чл.381, ал. 2 от НПК споразумение не се допуска за тежки умишлени престъпления по смисъла на чл.93, т.7 от НК, по гл. II, раздел VIII от Особената част на НК, какъвто е и настоящия случай .

Делото може да се проведе по реда на глава XXVII от НПК, съкратено съдено следствие в производство пред първата инстанция, ако са налице условията по тази глава, съгласно разпоредбите на чл.370 от НПК.

Отговор на въпрос № 7

По отношение на Д.Д.С. не може да се приложи института на условното осъждане, тъй като не са налице предпоставките визирани в разпоредбата на чл.66, ал.1 от НК. Д.Д.С. е бил осъждан с влязла в сила присъда за тежко умишлено престъпление от общ характер, като му е било наложено ефективно наказание лишаване от свобода в размер на 1 година. За постигане на целите на наказанието визирани в разпоредбата на чл.36 от НК е наложително Д.Д.С. да изтърпи ефективно наказанието, което ще му бъде наложено от съда при постановяване на осъдителна присъда. От друга страна Д.Д.С. не е бил и реабилитиран по смисъла на глава X от Особената част от НК.